

ved han kan gjøre os Andre stikke med og kan overbevise os Alle om, at Forslaget ikke kan blive til Lov? Kan han see ind i Fremtiden? Kan han see, om der ikke imorgen eller iovermorgen kan indtræde Begivenheder, der kunne gjøre, at det Lovforslag, som han nu troer at kunne stemple som en Umulighed, meget let bliver til en Mulighed? Derfor mener jeg, at vi paa ingen Maade skulle lade os skræmme af hans bestemte Erklæring om, at Forslaget ikke kan blive til Lov. Men jeg siger freimdeles, at selv om vi havde et Himmelbrey for, at det ikke kan blive til Lov i dette Dieblit, saa skulle vi derfor ikke lade os skræmme tilbage; thi det er dog vist, at Lovforslaget, behandlet og vedtaget her, kan bidrage til at klare Anskuelseerne saaledes, at det derved kan blive til stor og betydningsfuld Nytte; i alt Fald kan det være et af de forberedende Skridt, hvorved man kan komme Folketsirkens Forsamling nærmere, den Frihed nærmere, hvortil jeg er overbevist om, at ikke alene Mange i den nærværende Forsamling stunde hen, men, hvortil jeg er overbevist om at hele Tiden stunder hen.

Naar dernæst den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 7de Valgfreds (Casse) umiddelbart efter at have erklæret os, at Forslaget ikke kunde blive til Lov, har talt om en vis Kirkecommissions, som for nærværende Tid skulde arbejde, og det, som det forekommer mig, paa en Maade, som om han troede, at denne Commissions Arbejde enten kunde forhindre, at det foreliggende Forslag blev til Lov, eller dog kunde være et tilstrækkeligt Motiv for os til at standse med vort Arbejde, indtil vi saae Resultatet af Kirkecommissionens Arbejde, skal jeg dertil tillade mig at bemærke, at jeg vel har hørt, at en saadan Commission skal arbejde; men jeg er fuldkommen enig med den ærede sidste Taler, da han sagde, at en saadan Kirkecommission allensfals ikke kan være andet end en privat Raadgiver for den ærede Cultusminister, og hvad dens Arbejde angaaer, vide vi jo ikke, hvad det vil blive til, ligesom vi heller ikke vide, hvad Betydning det vil faae. Vi vide kun, at der i denne saakaldte Kirkecommission efter Indbydelse af Cultusministeren arbejde saadanne Mænd, som han har

anseet for at være stikkede til dette Arbejde, men at den paa ingen Maade er sammenfat af saadanne Mænd, som Folket vilde betroe et saadant Arbejde. Som en Folge deraf — hvad der end maa komme ud af bemeldte Kirkecommissions Arbejde — vil det, idetmindste paa anden Haand, være et ministerielt Arbejde, som ganske sikkert, ligesom ethvert ministerielt Arbejde, trænger til Paavirkning af de folkelige Anskuelse. Selv derfor om jeg for mit Vedkommende kjendte noget nærmere til denne Commission og dens Arbejde, end jeg gjør — thi vel sagde den ærede Rigsdagsmand, at dens Betænkning var færdig, og snart vil kunne ventes; men den er allensfals endnu ikke bleven Publicums Eiendom og heller ikke min — saa vilde jeg dog sige, at det Arbejde, som vi her ere ifærd med, dog ikke vilde være ligegyldigt; thi det vilde i mine Tanter i allerhøieste Maade være sørgeligt, hvis Folket nogenstunde skulde slaae sig tiltaals og Ro med denne ministerielle Foranstaltning, overbevist om, at Resultatet af disse ministerielle Arbejder maatte være godt og ønskeligt, saaledes at det ubetinget tog det, uden selv at drøfte de omhandlede Gjenstande for at kunne faae en selvstændig Anskuelse derom, som satte det i stand til med fuld Bevidsthed at sige Ja og Nei til, hvad saadanne ministerielle Raadgivere maatte fremkomme med. Jeg skal derfor tillade mig paa det Allervarmeste at anbefale ikke alene denne Lovs fortsatte Behandling, men dens Vedtagelse i det Allervæsentligste, saaledes som den foreligger os fra det ærede Udvalgs Fleertal.

Jeg skal endnu kun tillade mig at tilføje et Par Ord med Hensyn til en Uttring, som saaldt fra den ærede Ordfører for Udvalget, og som, saavidt jeg har forstaaet de to ærede Talere, der dannede Mindretallet, har vaakt megen Forargelse hos dem og maafee hos Andre. Jeg for mit Vedkommende kunde ganske vist helst have ønsket, at disse Uttringer ikke havde undsluppet den ærede Ordfører, ikke fordi jeg finder, at der er noget Særligt ved dem at bemærke Andet end det, at jeg ikke tror, at de vare saa ganske klogt beregnede. Den ærede Ordfører sagde nemlig, at det ikke var let at beregne, hvad en Præst kunde finde